

Farářský kurz 27.–31. 1. 2020, Praha

Přednášející

Anotace přednášek

Mgr. David Sedláček (* 1974) pochází z Brna. Církevně byl dlouhou dobu doma v nosislavském sboru. Vystudoval ETF UK, dva semestry také na evangelické teologické fakultě v Rostocku. Devět let působil jako venkovský farář v Krouně, zde sbíral své první zkušenosti. Nyní působí jako farář v Miroslavi.

Mgr. Karel Šimr, Ph. D. (* 1975) vystudoval evangelickou teologii a působí jako evangelický farář v malých západočeských sborech v Chrástu u Plzně a Kralovicích. Doktorské studium absolvoval na Teologické fakultě JU v Českých Budějovicích, kde v současné době působí jako odborný asistent. Zabývá se problematikou teologické reflexe diakonie. Původní profesí sociální pracovník. Občansky se angažuje v Psychosociálním intervenčním týmu ČR. Člen evangelické liturgické iniciativy Coena.

Mgr. Kristýna Kupřová (* 1983), farářka v Hradci Králové

Prof. ThDr. Jan Štefan (* 1958 Praha) Evangelický farář, profesor UK ETF, kde vede katedru systematické teologie a pracuje na menší úvazek jako fakultní studentský farář. Badatelsky se věnuje české a německé evangelické teologii 20. století, zejména dílu Karla Bartha. Monografie Karl Barth a ti druzí (2005), sbírka kázání Pane, ke komu půjdeme? (2018).

anotace: **Pectus est quod facit theologum. Víra bez náboženství, nebo víra s náboženstvím?**

Jako čeští evangelíci jsme navyklí přiřazovat k sobě víru a zjevení a stavět proti sobě víru a náboženství, v otázce evangelické zbožnosti jsme spíš ostýchaví a často bezradní. Jako evangelický theolog zavázaný Barthovi a Lutherovi se pokusím o theologicky přejný pohled na zbožnost a náboženství.

Mgr. Lukáš Klíma (* 1974) je dvanáctým rokem farářem v Proseči. Evangelickou teologii studoval v Praze a v Heidelbergu. Je členem redakční rady Křesťanské revue a Revue společnosti křesťanů a Židů. V těchto periodících publikuje popularizační texty z oblasti starozákonní biblistiky a judaistiky.

anotace: **Starozákonní impulzy pro evangelickou spiritualitu**

V přednášce s tímto ambiciózním názvem budou ze širokého spektra starozákonních látek předestřeny motivy, které jsou podle autora této přednášky inspirativní pro současnou evangelickou spiritualitu. Základní definici spirituality autor přebírá od jednoho z nejtvorivějších současných amerických autorů v oblasti náboženství, rabína Lawrence Kushnera: „Spiritualita je oním rozměrem života, v němž si uvědomujeme Boží přítomnost.“

Impulzy pro uvědomování si a promýšlení Boží přítomnosti v našich životech budeme při přednášce čerpat z těchto starozákonních motivů: bázeň před Hospodinem, *šabat*, důvěra vůči Hospodinu, láska k Hospodinu, modlitba, čtení (rozjímání, studium) Písma (Tóry), *chesed* („přízeň“) a *cedaka* („spravedlnost“).

Rozhovor se synodní radou

Synodní rada:

Mgr. Daniel Ženatý (* 1954) synodní senior

Ing. Vladimír Zikmund (* 1955) synodní kurátor

Mgr. Pavel Pokorný (* 1960) 1. náměstek synodního seniora

Mgr. Ondřej Titěra (* 1964) 2. náměstek synodního seniora

Ing. Jiří Schneider (* 1963) 1. náměstek synodního kurátora

Eva Zadražilová (* 1962) 2. náměstkyně synodního kurátora

Mgr. et Mgr. Michael Otřísal (* 1952) Narozen na Valašsku v rodině faráře, prožil dětství v Brně, aby se posléze stal „denaturalizovaným“ Pražákem. Po studiu na Akademickém gymnáziu a Komenského evangelické bohoslovecké fakultě nastoupil v roce 1976 do farářské služby ve sboru v Praze-Vršovicích. Na přelomu let 1985 a 1986 studoval v Ekumenickém institutu v Bossey. Po sametové revoluci byl Ekumenickou radou delegován do nově vznikající nábo-

ženské redakce České televize, kde pracoval 24 let. V roce 2001 dokončil magisterské studium na pražské FAMU. Je regionálním koordinátorem Interfilmu, organizace sdružující nekatolické filmové kritiky a teology. Po odchodu do důchodu externě spolupracuje jako kameraman a scénárista s Českou televizí a křesťanskou televizí Noe, je předsedou ESBU (Ekumenického setkání s biblí a uměním), spolku „zralých“ ekumenických křesťanů. V součtu dvou manželství má sedm dětí a dvanáct vnoučat.

Prof. Dr. Peter Zimmerling (* 1958 Nidda/Oberhessen) je profesorem praktické teologie na Univerzitě v Lipsku. Studoval teologii v Tübingen a Erlangen, v letech 1989–1993 byl farářem komunity „Ofenzivní mladí křesťané“ na zámku Reichenberg v Odenwaldu; promoce 1990, habilitace 1999, poté byl soukromým docentem na univerzitě v Heidelbergu; v letech 2003–2005 byl vysokoškolským docentem Univerzity v Mannheimu; r. 2005 byl jmenován profesorem praktické teologie se zaměřením na duchovenskou péči na Univerzitě v Lipsku, od r. 2009 je kazatelem v dómu v Míšni; v letech 2009–2013 byl děkanem pro studium, od r. 2012 je první univerzitní kazatel v Lipsku. Je autorem m.j. knih: *Evangelische Spiritualität, Wurzeln und Zugänge*, 2. Auflage, Göttingen 2010; *Charismatische Bewegungen*, 2. Auflage, Göttingen 2018; *Evangelická mystika*, Praha 2018;

anotace 1. přednášky: **Dějiny evangelické spirituality**
Pohled do dějin evangelické spirituality ukazuje, že od svého vzniku existovala vždy jen v plurálu, v nejrůznějších formách. Platí pro ně všechny ovšem několik kritérií, jako např. orientace na pavlovské poznání ospravedlnění člověka pouhou milostí. Kromě toho má přednáška blíže rozebrat příklady některých forem spirituality v dějinách. Nepůjde tolik o kritickou analýzu, jako spíše o fenomenologicky orientované vykreslení různosti a bohatosti tradic evangelické zbožnosti.

anotace 2. přednášky: **Praxe evangelické spirituality dnes**

Mnoho lidí touží po živé spiritualitě. Chtějí o Bohu nejen přemýšlet, ale chtějí ho zažívat všemi smysly a pocity a každodenně zakoušet jeho pomoc. K tomu nabízí evangelická víra celou řadu tradičních forem: modlitbu, čtení z bible, bohoslužbu. Zdá se, že při-

bývá lidí, kterým už to nestačí. Co si máme myslet o nových formách zbožnosti, které stále více získávají na oblibě, jako např. pomazání, meditace a poutě?

PhDr. Jan Šikl Ph. D. Speciální pedagog, psycholog, psychoterapeut, psychoanalytik, supervizor. Pracuje v soukromé praxi v Praze. Pro ČCE vedl kurz o supervizi pro faráře ČCE, dlouhá léta spolupracoval jako supervizor s diakonií, vedl několik seminářů celoživotního vzdělávání farářů v Bělči.

anotace: **Přitažlivost a erotizace v pastoračních situacích**

Něco v tom smyslu se v naší praxi nejednou vyskytuje. Člověk to může prožívat se zmatkem, studem, obavami, bezradností... Sebezkušenostní dílna pro 20 osob.

MUDr. Radana Syrovátková (* 1969) psychoterapeutka, supervizorka, pracuje zejména formou pohybové terapie, a zaměřuje se na neverbální pohybové sdělení ve vztazích, v terapii a v supervizi. Má soukromou psychoterapeutickou praxi, vyučuje studenty taneční a pohybové terapie, a superviduje pro jednotlivce, ale i neziskové organizace v sociálních službách a ve zdravotnictví. V loňském roce byla přizvána na vzdělávací kurz evangelických farářů -supervizorů, kde vznikl zájem o tento způsob nahlížení, a inspirace pro eventuální kooperaci formou workshopu pro další vzdělávání.

anotace: **Jak říkám tělem to, co říkám slovem?**

V některé momenty není jakkoliv zanícené, dobře myšlené nebo i přesvědčivé sdělení druhým pochope tak, jak bylo zamýšleno. Někdy se vkrádá do komunikace komunikační „šum“, daný neverbální informací, která může být i v rozporu s tím, co je sdělováno, nebo má naléhavější prioritu, aniž si ji uvědomujeme. V práci farářů jde slovo ruku v ruce s gesty, pohybovým vyjádřením, či prostorovou komunikací s komunitou. Workshop nabízí prostor hravou formou nahlédnout další dimenzi sdělování a sdílení v každodenním životě či profesní roli a poslání. Přijďte si pohybem povídat o sobě a dívat se na sebe.

Mgr. Aleš Rosický (* 1993), farář v Teplé

Dr. Jan Roskovec (* 1966) Kazatel ČCE, odborný asistent na katedře Nového zákona ETFUK, ředitel Centra biblických studií.

anotace: **Slovo tělem: Janovo antimystické evangelium**

Čtvrté z kanonických evangelií je známo jako evangelium duchovní. Platí to od doby Klementa Alexandrijského, a vlastně ještě dříve: Jan byl oblíbenou četbou gnostiků. Při pozorném čtení tohoto nejmladšího evangelia však vyvstává obraz Ježíše a Boha, který by gnostika rozhodně neuspokojil. A mystika? Záleží na tom, jakého. Přednáška se pokusí poukázat na některé rysy Janova textu, které by pozorný čtenář neměl přehlédnout.

Jiří Smrž (* 1954) je originální autor a písničkář, přemýšlivý člověk s velkým citem pro jazyk. Jeho tvorba se vyznačuje důrazem na kvalitní texty a koncertní projev je autentický a přesvědčivý. Je držitel ceny Anděl. <https://www.jirismrz.com/>

Mgr. Jan Lavický (* 1990), farář v Klášteře nad Dědinou

Pavel Pola (* 1981) kněz, člen Řádu bosých karmelitánů, převor kláštera. Věnuje se kazatelské činnosti, duchovnímu doprovázení, meditaci a exerciciím a je asistentem v sebezkušenostním výcviku pro kněze. Své teologické vzdělání si rozšiřuje v současné době jako doktorand na ETF.

anotace: **Tělo jako veřej spásy (Caro cardo salutis)**

Je naše tělo spojencem nebo překážkou v duchovním životě? A co je vlastně duchovní život? Co nám zkušenost naší tělesnosti může říci o Bohu? A existuje něco jako modlitba tělem? Na tyto a další otázky se budeme pokoušet nalézt (ne pouze teoretické) odpovědi.

prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc (* 1946) vystudovala FF UK (obor čeština a občanská nauka) a FTVS UK (obor tělesná výchova). V současné době vdova, vychovala tři děti. Odborný zájem: fenomenologie, dějiny filosofie, tělo a tělesnost. Přednáší na HTF UK a na PedF UK. Autorka pětadvaceti monografií a mnoha článků. Členka redakčních rad časopisů v Anglii, Polsku i ČR. Členka daseinsanalytické společnosti se sídlem ve Vídni a v Praze.

anotace: **Časové tělo jako možnost a úkol**

O karteziánském a fenomenologickém pojetí těla. O důsledcích moderního zvěcnění těla. O Husserlově a Merleau-Pontyho pojetí jednoty duše a těla prostřednictvím těla časového. Důsledky pro vědu, pro

život a pro důstojnost člověka. Člověk není konstrukt, je rozhovorem.

Mgr. Pavel Čmelík (* 1959) po absolvování obecné biologie na tehdejší PŘF UJEP Brno pracoval dvacet let v různých oblastech ochrany přírody. Ornitologie je jeho koníčkem od 12 let, později se stala i náplní práce. Po dálkovém studiu biblické školy v r. 2002 nastoupil na jáhenskou praxi, později dálkově vystudoval ETF UK. V současnosti je farářem sboru ČCE v Leskovci u Vsetína.

anotace: **Ornitologická procházka kolem Vltavy**

Sraz ve 14.00 uprostřed Karlova mostu, poznávací znamení a podmínka připojení ke skupině je rohlík v ruce. Hodí se dalekohled, atlas ptáků, tužka a zápisník pro zaznamenání pozorovaných druhů. Budeme spíše postávat a sledovat, co kde lítá, oblečení tedy raději teplejší.

V Praze na Vltavě pravidelně zimují tisíce ptáků desítek druhů, kteří přilétají většinou ze severu (Německo, Polsko, Norsko, Švédsko, Finsko...) a na nezamrzající Vltavě nachází vhodné prostředí pro odpočinek i získání potravy (významnou roli hraje příkrmování). Mezi běžnými druhy jako jsou kachny divoké, labutě velké, racci chechtaví a stříbřití, lysky černé, kormoráni aj. lze spatřit i méně běžné druhy (slípky zelenonohé, poláky velké a chocholačky, potápky malé aj.) nebo i vzácné hosty (polák kaholka, hohol severní, hoholka lední, potáplice severní, morčák velký, prostřední i malý, chaluha pomořanská aj.)

Povinné školení zaměstnanců ČCE v oblasti PO a BOZP

Školení zaměstnanců církve v oblasti PO a BOZP je zaměstnavatel povinen uspořádat jednou za dva roky a zaměstnanec je povinen se ho jednou za dva roky zúčastnit.

Vstoupit do ticha: modlitba Taizé

V ČCE a v jiných církvích v České republice nalezneme živou spiritualitu, která má svůj původ v Taizé ve francouzském Burgundsku. Tam začal ve čtyřicátých letech 20. století bratr Roger Schutz budovat komunitu, která chtěla být prorockým znamením pro naši dobu. A Taizé se určitě něčím takovým stalo. Tato komunita a její život inspiroval křesťany na celém světě k hlubšímu pochopení evangelia. Liturgické modlitby a písně z Taizé se rozšířily a byly převzaty

mnohými křesťany. I v Praze a po celé České republice se pravidelně konají modlitby Taizé, v Praze v kostele u Martina ve zdi vždy první pondělí v měsíci. Ekumenická skupina, která má na starost pražské modlitby Taizé připravuje modlitbu pro farářský kurz a zve nás, abychom vstoupili do ticha, zpěvu a modliteb v kostele Martin ve zdi.

Mgr. Jan Mikschik (* 1991), farář v Krouně

ThDr. Pavel Keřkovský (* 1953). Narozen v Brně. Vystudoval Komenského fakultu (1972–1977). Po neobdržení státního souhlasu k výkonu duchovenské služby nastoupil jako sanitář na II. ortopedické oddělení ve FN Brno u sv. Anny (1977). 1980–2001 farářem ČCE v Bukovce (1980–1988) a v Horních Vilémovicích (1988–2001). Od roku 2001 až dosud odborným asistentem na katedře teologické etiky.

anotace: **Labyrint světa a ráj srdce – spiritualita podle Komenského**

Seďm let před svou smrtí (1663) Komenský zrevidoval a rozšířil *Labyrint světa a ráj srdce* (1623 – rukopis přepisovaný a 1631 vydaný tiskem) do triadické literární formy. Kromě útěšných tónů zaznívají – jako generální bas – poutnicko-prorocké tóny, kritizující tehdejší evropské chápání spravedlnosti a civilizace, včetně spirituality katolické, protestantské, muslimské a židovské, popř. rosenkruciánské. Navázal na biblicko-chilistickou teologickou řeč české reformace (Jan Hus – zákon Kristův) i na teologickou řeč Lukáše Pražského (věci podstatné, služebné a případné) a německou chilistickou, mystickou (unio mystica) a novoplatonskou řeč německých a nizozemských univerzitních učitelů. (Věštby českých i nizozemských věstců vydal v samostatném díle až v 60. letech). Ve třetím díle *Labyrintu světa a ráje srdce* (37.-54. kapitola) transformoval řeč biblických proroků, evangelistů a apokalyptiků do nového stylu vyznání“ unio prophetica“, které má osobní i liturgické, a neoddělitelně i kulturně-sociální vyústění (nová nábožensko-sociální identita věřících nabídnutá Kristem – 53. kap.). Zakládá tak spiritualitu, která se vyjadřuje osobními modlitbami (Praxis pietatis), duchovními písněmi (Kancionál 1659), a aktuální interpretací biblických textů (Manuálík – vícero vydání), vytváří sociálně-politické projekty: Všenáprava aj. V současnosti na tento typ spirituality navazují ti, kteří se inspirojí v osobním modlitebném životě sbírkami mod-

liteb, zpívají duchovní písně ve společenství církve, včetně prorockých (některé ve Svítá, některé v Doplnku k EZ a dokonce i některé v EZ, popř. vytvářejí nové písně), vytvářejí nebo užívají písmácké pomůcky, např. Hesla Jednoty, Na každý den, Mana aj. a promyšlejí a uskutečňují sociální odpovědnost věřících (Zásady ČCE 1968, Petice jednatřiceti českobratrských signatářů Charty 77, popř. se účastní na hnutí Milion chviliek, popř. pracují v diakonických zařízeních nebo jsou mediálně, kazatelsky, žurnalisticky či pedagogicky činní).

Spiritualita na faře (co mě duchovně nese) – tři svědectví

Mgr. Anna Lavická (* 1961), v církevní službě působí 33 let (21 Telecí, 12 Chrudim, 4 roky do penze)

Mgr. Jana Hofmanová (* 1986), farářka ČCE, působila ve Šternberku a od roku 2016 slouží jako farářka ve sboru Brno I. Je členkou poradního odboru teologického a poradního odboru liturgického. Věnuje se studiu praktické a ekumenické teologie v rámci doktorského studia na ETF UK.

Mgr. Jiří Weinfurter (* 1962), farář ČCE, od roku 1990 v Semonicích, od roku 2000 studentský farář na ETF UK, od roku 2007 nemocniční kaplan, od roku 2011 v Křížlicích. Člen komise pro vikariát a jáhenskou praxi, koordinátor pro supervizi v ČCE.

Mgr. Zita Nidlová (* 1973) je vedoucí odd. fundraisingu ÚCK ČCE. V letech 1999–2009 pracovala na Evangelické teologické fakultě UK v oddělení grantů, poté 5 let působila na MŠMT jako finanční manažer operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a v letech 2013–2018 ekonomicky vedla VOŠ Jabok.

anotace: **Norské fondy – tvorba žádosti o grant**

Projdeme celý proces tvorby žádosti o grant na opravu kulturní památky pro aktuální výzvu s uzávěrkou 31. 3. 2020. Dozvíte se, na co si dát pozor, co jak naplánovat, jaké podklady budou třeba, kde je získat. Seminář je vhodný i pro sbory, které plánují opravy menší než 5 mil. Kč (minimální dotace z NF) – pokusíme se případně spojit menší projekty do jednoho většího podle nějaké logické souvislosti.

Seminář je přístupný nejen farářům, ale také lidem, kteří se ve vašich sborech zabývají granty – přizvěte je k účasti.